

ØSTRE NATTLANDSFJELLET BARNEHAGE ANS

ÅRSPLAN 2024-2025

INNLEDNING

BARNEHAGENS STYRINGSDOKUMENTER

Barnehagen ligger inn under Kunnskapsdepartementet, og er en del av utdanningssystemet i Norge – livslang læring - for alle barn i alderen 0-18 år. Vi vet at mye av barnets personlighet blir dannet i førskolealder. Barnehagen har av den grunn et stort ansvar for å bidra med å forberede det enkelte barn til å møte framtidens forventninger ved å gi de en pedagogisk- læringsplattform. Det mest sentrale styringsdokumentet for barnehagen er lov om barnehager, og den forteller følgende om formålet med barnehagen:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 1 Formål)

I henhold til § 2 i lov om barnehager, har kunnskapsdepartementet utarbeidet en «Rammeplan for barnehagens innhold oppgaver». Under punkt 4.1 i denne planen, pålegges alle barnehager å utarbeide en årsplan.

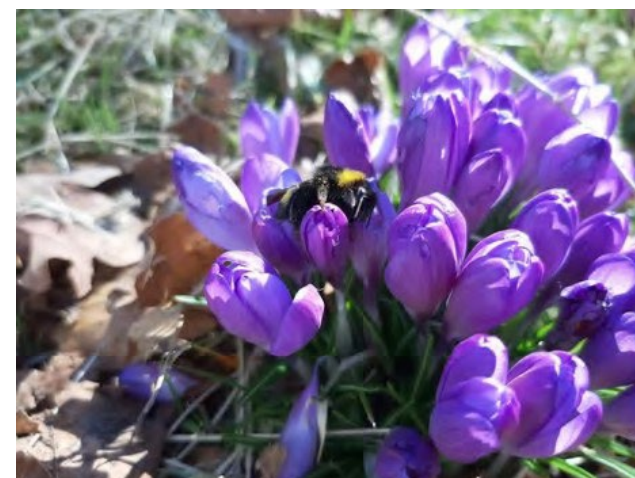
Årsplanen har flere funksjoner, den skal være:

Et arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.

Utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen.

Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, samarbeidspartner og andre interesserte.

INNHold

Innledning	s. 1
Barn og ansatte, foreldresamarbeid, kontakt, åpningstid	s. 3
Pedagogisk satsingsområde 2024 – 2025	s. 4
Pedagogisk kvalitet	s. 5
De syv fagområdene vi jobber med	s. 7
Friluftsliv/Natur, miljø og teknikk	s. 8
Nærmiljø og samfunn	s. 9
Kunst, kultur og kreativitet	s. 10
Antall, rom og form	s. 11
Kommunikasjon, språk og tekst	s. 12
Kropp, bevegelse og helse	s. 13
Etikk, religion og filosofi	s. 14
Overganger	s. 15
Overgang barnehage – skole	s. 16
Aktivitetsplan MÅNE og SOL	s. 17
Dokumentasjon og vurdering	s. 18
ÅRSHJUL 2024-2025 (Møtevirksomhet/ferie/arrangement)	s. 19

Barn og ansatte, foreldresamarbeid, kontakt og åpningstid

ÅPNINGSTID

07.00- 16:45

Mer informasjon om fri- og feriestengt se side 19.

KONTAKTINFORMASJON

Adresse:

Ø. Nattlandsfjellet 4, 5098 Bergen

Postadresse:

Fanhammeren 35 -
5244 FANA

Telefon:

SOL: 915 27 355

MÅNE: 9055 6139

DAGLIG LEDER: 9199 2852

E-post: dagligleder@onbhg.no

Hjemmeside:

www.onbhg.barnehage.no

Andre samarbeidspartnere rundt enkeltbarn

Ut ifra barnets behov kan barnehagen samarbeide med PPT, BUP og andre instanser. Dette gjøres etter søknad fra foreldre på eget initiativ eller etter anbefaling fra barnehagen. Samarbeidets fokus er å hjelpe barn som har behov for ekstra tilrettelegging. Hensikten er at barnet får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. Barnet kan ha utfordringer med språk- og tale, konsentrasjonsvansker, sosiale- og emosjonelle vansker, atferdsvansker, syn - og hørselsvansker og lignende.

Østre Nattlandsfjellet Barnehage ANS

Barn og ansatte 2024 - 2025

Østre Nattlandsfjellet Barnehage er en liten barnehage med to barnegrupper. Måne med 7 barn 0-2 år, Sol med «Skolegruppen» med 8 barn i tillegg til 7 andre barn. Hver gruppe har tilhørende pedagogisk leder, og pedagogiske medarbeidere (6 barn 3-6 år pr voksen og 3 barn 0-3 år pr voksen). Barnegruppene har sine aktiviteter og lek hver for seg, men de har også mulighet til å leke på tvers av alder.

Foreldresamarbeid/medvirkning enkeltbarn

For å sikre barna oppfølging og foreldrene et samarbeid rundt forhold som omsorg, oppdragelse, lek og utvikling legges det til rette for samarbeidssamtaler med foreldre rundt enkeltbarnet i løpet av tilvenningen og ellers en gang i året. Ved behov og mulighet organiseres det ekstra samtaler utover dette. Når barnet starter i barnehagen, vil det få ekstra oppfølging av en kontaktperson. Denne voksne vil også samarbeide ekstra med foreldrene om barnets trygghet og nye hverdag.

Ellers er det daglig informasjonsutveksling rundt enkeltbarnet via telefon, eller ved daglig levering og henting. Hvis du ønsker å ta opp noe/ønsker i forhold til ditt barn eller aktiviteter, ta kontakt med pedagogisk leder.

Samarbeid rundt grupper av barn og foreldres medvirkning

Foreldre/foresattes mulighet for medinnflytelse på barnehagens tilbud og samarbeid rundt grupper av barn sikres gjennom foreldrerådsmøte en gang pr. år, samarbeidsutvalgsmøter, brukerundersøkelse, og drøftinger på foreldremøter og under samarbeidsmøter. I tillegg har vi sosiale arrangementer av ulik karakter. Foreldrerådet som består av alle foreldrene, skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehage og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget (SU) skal være rådgivende, kontaktskapende og samordnende. I SU skal det sitte likt antall representanter personale og foreldre.

Hvis du ønsker å ta opp noe/ønsker i forhold til pedagogiske aktiviteter/grupper av barn, ta kontakt med pedagogisk leder, eller Daglig leder, eller foreldrerepresentant.

VISJON OG SATSNINGSOMRÅDE

Vår visjon: **LIVSMESTRING GJENNOM LEK OG NATUROPPLEVELSER**

Vi vil gi alle barn en god start på barndommen med trygge og lydhøre voksne som legger til rette for lek, gode naturopplevelser og mulighet for å påvirke egen hverdag.

Pedagogisk satsingsområde 2024- 2025

LEK OG FRILUFTSLIV

Vårt nærmiljø innbyr til gode naturopplevelser uavhengig av alder og motorisk mestring. Vårt nærmiljø og våre skoger inspirerer til kreativitet og fantasi, naturområdene og naturmaterialene er hele tiden i endring og bidrar til at barnas lekemiljø blir fleksibelt og gir leken mulighet til å utvikles. Den gode leken og læringen får bedre muligheter i et skiftende miljø. Barn som erfarer god lek i naturen har større mulighet til å få et godt forhold til skogen og et ønske om å ta vare på naturen. Følgende områder vil vi jobbe med under årets satsing;

1. Gruppe Sol og Måne har en til fire turdager i uken ut ifra årstid.
2. Ut ifra alder og interesse bli mer kjent med insekter, dyr, planter og vekster i nærmiljø og skog.
3. Skape magi og spenning for å stimulere lek og læring gjennom tverrfaglige aktiviteter – drama, forming, utforskning og forsøk
4. Skape sammenheng mellom leke- og læringsmiljøet i naturen og barnehagen, og dermed utvikling av barnas lek
5. Voksne sammen med barn planlegger, planter og stiller ulike vekster i plantekassene på lekeplassen.
6. Ta bilder for registrering, bearbeiding og dokumentasjon.

MÅL	LEK OG FRILUFTSLIV SKAL BIDRA TIL BARNAS ALLSIDIGE UTVIKLING
VOKSENROLLEN	Se under fagområde «Friluftsliv – Natur, miljø og teknologi, og se side 6 under "Lek - og læringsmiljø".

PEDAGOGISK KVALITET

Omsorg:

Omsorg handler om relasjoner mellom personalet og barna, og barns omsorg for hverandre. God og trygg omsorg er et viktig fundament for trygghet og trivsel, utvikling av sosial kompetanse og livslang læring. Barn som får god omsorg og opplever trygghet, har overskudd til å leke og lære. I vår barnehage skal personalet gi god omsorg gjennom følgende:

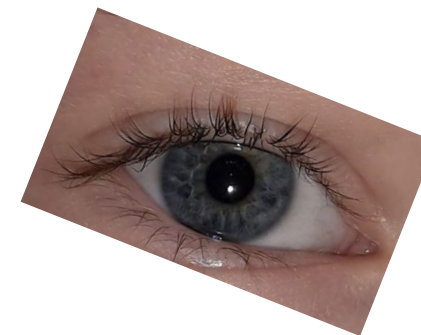
- Alle barn får en kontaktperson som følger dem tett opp under tilvenning til barnehagelivet, og som bidrar til jevn informasjonsflyt mellom hjem og barnehage for en best mulig tilrettelegging av barnehagetilbudet.
- De voksne sikrer at alle barn har godt forhold til flere voksne
- De voksne/kontaktperson følger opp barnas behov for ulik omsorg som trygghet og trivsel, fysisk omsorg, behov for ro og hvile, bli sett og lyttet til, og oppleve tilhørighet og at en er viktig for fellesskape
- De støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg ➤ De bidrar til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre
- «Circle of security»/ «Trygghetssirkelen» brukes i hverdagen for å støtte barnets sunne utvikling (se mer på siden om overganger).

Danning og medvirkning i egen hverdag

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter, stimulere til en god psykisk helse og forebygge uheldige samspillmønstre som for eksempel mobbing. Medvirkning i egen hverdag innebærer at barn i barnehagen skal få mulighet til å gi uttrykk for hva de synes om barnehagen og egen hverdag, og erfare at de har innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Gjennom danning og medvirkning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling. Et av målene for danning og barns medvirkning i egen hverdag er at barna skall bli tryggere på seg selv og sin egen identitet. I denne prosessen er barna avhengig av støtte fra de voksne til å ta selvstendige valg og få hjelp til å mestre konsekvenser av egne handlinger. De trenger støtte og mulighet fra voksne til å bli hørt, si sin mening og få innflytelse på egen hverdag. Personalet i Østre Nattlandsfjellet Barnehage ANS skal:

- Støtte barna i å delta i beslutningsprosesser, støtte deres aktiviteter, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- Tilrettelegge for at barna kan delta i utforskende og meningsfulle opplevelser, støtte barnas tenkning og samtaler, følge opp barnas perspektiver og handlinger
- Verdsette og synliggjøre ulike behov og mangfold som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring
- Å observere og lytte til barnas ønsker for eget leke- og læringsmiljø gjennom samtaler og samlinger
- Legge til rette for spontan og planlagt bruk av samtaler, spill/verktøy, nettkilder og (fag)litteratur som stimulerer refleksjon rundt og mestring av følelser – spesielt med tanke på å være bevisst på sine egne tanker/mønstre og dermed utvikle god forståelse og nære relasjoner til andre barn.. Eksempel «Psykologisk førstehjelp-grønne og røde tanker» fra ca. 2-6 år,
- Lytte til foreldrenes tilbakemeldinger på vegne av barna og formidle tilbakemeldinger og behov fra barn til foreldre.

Leke - og læringsmiljø

Lek er barnets væremåte og nøkkel til både glede, vennskap og fellesskap. Det å stimulere til gode lekemiljø for alle barn med voksen støtte, kan forbygge mobbing og utestengning. Gode lekemiljø er også gode læringsmiljø (Terje Melaas «Blikk for Lek» 2013). Gjennom lek lærer barn blant annet mye om seg selv og seg selv i forhold til andre, det lærer om andre, utvikler empati, det lærer om å vente på tur og samarbeide, konfliktløsning og regulere egen adferd. I leken lærer barn språk, det å forhandle om roller, prøve og feile i et trygt miljø, øve opp konsentrasjonen, være kreativ og komme med løsninger. Læring gjennom gode lekemiljø er læring på høyt nivå. Potensialet for glede og læring er stort gjennom lek, og det gis enda større mulighet for et godt leke- og læringsutbytte hvis det fysiske miljøet med materialer er godt tilrettelagt i tråd med barnas interesser og behov- i tillegg til støttende voksne. Gjennom å legge frem ulike materialer og bidra til videreutvikling av leketema kan vi inspirere barnas lek og læring innenfor alle de ulike fagområdene som barnehagen skal jobbe med, og da gjerne tverrfaglig hvor flere fagområder er representert innenfor barnas lek.

Vår erfaring tilsier at personalets lekekompetanse, og barnas mulighet til å utvikle leke- og læringsmiljøet til en rik lek har stor påvirkning på hvordan og hva barna leker og lærer – og om de leker med andre barn. Det å jobbe med lekemiljøet til barn på den måten vi har gjort, gjennom lekekloke voksne som bytter ut leketema og rekvisitter ut ifra barnas skiftende behov og interesse, er et evigvarende pedagogisk verktøy. Personalgruppen vil høsten 2024 oppdatere seg faglig på lek/lekemiljø i forhold til inne og uteplassen gjennom kurs, observere barnas lek og tilrettelegge lekemiljøet i samarbeid med barna. I 2024 - 2025 vil vi spesielt jobbe for at barnehagens uteplass innbyr til lek/dypere lek, både for de yngste og de eldste mer lekeferne barna.

Personalet skal verne og skape et inspirerende leke- og læringsmiljø for alle barn, både inne og ute gjennom å:

1. Verne gode samspillsmønstre gjennom samtaler og refleksjon rundt følelser og adferd.
2. Være bevisst på egen rolle og deltagelse i barnas lek; observere, lytte til barnas ønsker, tilrettelegge og aktivt inkludere lek, verne og videreutvikle barnas lek
3. Organisere lokalene, utemiljøet og materialene for lek i ulike soner/etter tema/miljø.
4. Opprette god dialog med foreldre og eventuelt andre instanser når et barn ikke mestrer lek med andre barn, introdusere et lekemiljø som gir barnet adgang til lek med andre barn.
5. Gi barn med utfordringer under lek med andre barn mulighet til å øve seg på å bruke strategier for deltagelse i lek på lik linje med jevnaldrende.
6. Introdusere barnelitteratur, sang, eventyr, drama, og andre tverrfaglige opplevelser som en ressurs til å videreutvikle lek og læring.

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold).

DE SYV FAGOMRÅDENE VI ARBEIDER MED

Det pedagogiske tilbudet i barnehagen skal gi alle barn gode lekemiljø, vi tilrettelegger for nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gir utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter gjennom lek. Vi tilrettelegger for **læring gjennom lek**. Gode lekemiljø er også gode læringsmiljø (ifølge Terje Melaas «Blikk for lek» 2013). Potensialet for glede og læring er stort gjennom lek, og det gis enda større mulighet for et godt leke- og læringsutbytte hvis det fysiske miljøet med materialer er godt tilrettelagt i tråd med barnas interesser og behov, i tillegg til støttende voksne. Gjennom å legge frem ulike materialer og bidra til utvikling av leketemaer kan vi inspirere barnas lek og læring innenfor alle de ulike fagområdene som barnehagen skal jobbe med, og da gjerne tverrfaglig hvor flere fagområder blir representert innenfor barnas lek.

Gruppe MÅNE og gruppe SOL vil ha tverrfaglige pedagogiske aktiviteter ut ifra barnas ønsker og behov for sin hverdag og deres lek. Dette er også en grunn til at vi ikke har månedsplan – med ferdige planer, da det er barnas behov og interesser som styrer hverdagene. Våre erfaringer, observasjoner og blant annet rammeplanen tilsier at barnas utbytte av lek, og dermed læring og utvikling blir bedre ved at de får ta utgangspunkt i egen motivasjon og interesse. Vi har i denne årsplanen en aktivitetsplan med noen hovedtema gjennom året som en generell plan. Vi dokumenterer hverdagens pedagogiske aktiviteter gjennom en lukket gruppe på "Messenger", fortrinnsvis en gang i uken. Det dokumenteres hva barna har vist interesse for, hva de har gjort av aktiviteter, deres lek, tverrfaglig innhold og læring. Ut ifra barnas interesse har vi også utstilling av barnas kunst og lignende på Månerommet, i hovedrommet og i garderoben.

Under hvert fagområde i årsplanen er det en oversikt over hvordan vi tilbyr progresjon i det pedagogiske tilbudet ut ifra barnas alder. Progresjon innebærer at barna skal oppleve varierte opplevelser og erfaringer gjennom et barnehageår, og gjennom hele barnehagetiden fra de er 1 år og frem til de er 5-6 år. Utvikling og progresjon i småbarnsalder handler om å tilegne seg kunnskap og lære seg ferdigheter. Vi tilbyr progresjon i de ulike fagområdene ved å jobbe tverrfaglig- og gjennom lek og friluftsliv ut ifra barnas individuelle forskjeller.

Støttmateriell om progresjon: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/arbeidsmater/progresjon/>

FAGOMRÅDER – METODER – PROGRESJON - VOKSENROLLEN - MÅL

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
FRILUFTSLIV – Natur, miljø og teknologi	<p>Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag</p> <p>Benytte skog og nærområde for spising, utforskning, hvile, lek og læring</p> <p>Samling med forberedelse og i ettertid bearbeiding</p> <p>Syng sanger, fortellinger/eventyr og dramatisere om naturen</p> <p>Sanke naturmaterialer til forming, utforskning og lek i barnehagen</p> <p>Introdusere skille mellom de ulike årstidene</p> <p>Introdusere blomst/plante/tre/dyr/insekt</p> <p>Barna planter frø, stiller og følger frøets utvikling</p> <p>Ta i bruk naturen for å stimulere lek, læring og utvikling innenfor andre fagområder</p> <p>Barna blir kjent med en måte å ta vare på naturen, sorterer boss: plast/papir/mat-restavfall</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag</p> <p>Benytte skog og nærmiljø for turer, utforskning, spising, hvile, lek og læring</p> <p>Samling med forberedelse og i ettertid bearbeiding</p> <p>Tverrfaglig fordypning gjennom sang, tekst og drama</p> <p>Sanke naturmaterialer til forming, utforskning og lek i barnehagen</p> <p>Bli kjent med og oppleve de ulike årstidene - hva som kjennetegner de</p> <p>Bli kjent med en type blomst, en type plante, og et dyr/insekt – og følge de gjennom året</p> <p>Barna planter frø, stiller og følger frøets utvikling</p> <p>Ta i bruk naturen for å stimulere lek, læring og utvikling innenfor andre fagområder</p> <p>Barna blir kjent med ulike måter å ta vare på naturen, sorterer boss: plast/papir/mat-restavfall</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag</p> <p>Benytte nærmiljø for turer, lek, utforskning, spising og hvile. Samling med forberedelse, og i ettertid bearbeiding og evaluering</p> <p>Tverrfaglig fordypning gjennom sang, tekst og drama</p> <p>Sanke naturmaterialer til forming, utforskning og lek i barnehagen</p> <p>Registrere og kategorisere de ulike årstidene</p> <p>Bli kjent med et habitat, ulike typer insekter/planter, trær/dyr/fugl – følge gjennom året, finne kjennetegn og kategorisere</p> <p>Barna planter frø, stiller og følger frøets utvikling</p> <p>Ta i bruk naturen for å stimulere lek, læring og utvikling innenfor andre fagområder</p> <p>Barna gjennomfører jevnlig aktiviteter og registrerer for å ta vare på naturen, sorterer boss: plast/papir/mat-restavfall, og glass/metall, blir kjent med gjenbruk og bærekraftig utvikling</p> <p>Besøk på ett av Bergens syv fjell</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>
VOKSENROLLEN	<p>De voksne tilrettelegger for gode leke- og naturopplevelser og læring ut i fra behov og interesser året rundt</p> <p>De voksne introduserer strategier til barn med utfordringer som gjør det mulig for dem å delta i friluftsliv, lek og læring på lik linje med jevngamle.</p> <p>De voksne er utforskende sammen med barna over naturens mangfold, fenomener og eksperimenter med teknologi</p> <p>De voksne tilrettelegger for barnas medvirkning under planlegging, gjennomføring og bearbeiding/evaluering av turdager</p> <p>De voksne legger tilrette for at barna får kjennskap til bærekraftig utvikling og et ønske om å ta vare på naturen</p> <p>De voksne tilrettelegger for tverrfaglige opplevelser som stimulerer utforskning, lek og læring</p> <p>De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. kikkert, ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett, forstørrelsesglass og skoglotta/ registrerings skjema.</p>		

MÅL: FRILUFTSLIV – NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Aktiviteter knyttet opp til dette fagområdet/ friluftsliv skal gi barna kjennskap til naturen, planter, dyr, vær, årstider, naturfenomener og eksperimenter med teknologi.

Det skal gi barna kjennskap til bærekraftig utvikling, og et ønske om å være i naturen og verne om naturen.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	<p>Barna opplever trygg tilknytning, lek og tverrfaglige aktiviteter i barnehagen og blir kjent med barnehagens rutiner, inne og uteområde</p> <p>Barna deltar under ulike praktiske oppgaver i barnehagen</p> <p>Barna opplever å bli hørt og få påvirke egen hverdag, og reflektere rundt følelser/handlinger</p> <p>Barna blir kjent med barnehagens nærmiljø på turer gjennom lek, utforsking og tverrfaglige aktiviteter</p> <p>Barna erfarer bruk av kollektiv transport</p> <p>Barna erfarer barnekonvensjonen</p> <p>Barna blir kjent med en måte å ta vare på naturen, med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål 12</p> <p>Barna får gryende innsikt i feiringen av Nasjonaldagen</p> <p>Barna får gryende innsikt i den samiske kulturen/markering</p> <p>Tilrettelegge for utforsking og kjennskap til ulike yrker/transportmidler/familie/samfunn gjennom lek og bearbeiding</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna opplever trygg tilknytning, lek og tverrfaglige aktiviteter i barnehagen og blir mer kjent med barnehagens rutiner, inne og uteområde</p> <p>Barna deltar og får ansvar for ulike praktiske oppgaver i barnehagen</p> <p>Barna opplever å bli hørt og få påvirke egen hverdag, få reflektere rundt egne følelser/handlinger - konsekvenser</p> <p>Barna blir kjent med barnehagens nærmiljø på turer gjennom lek, utforsking og tverrfaglige aktiviteter</p> <p>Barna erfarer bruk av kollektiv transport</p> <p>Barna deltar i samling om og erfarer barnekonvensjonen</p> <p>Barna blir kjent med ulike måter å ta vare på naturen, med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål 12</p> <p>Barna blir kjent med Nasjonaldagen og markerer den</p> <p>Barna får kjennskap til den samiske kulturen og markerer Samenes dag</p> <p>Barna besøker bibliotek på Nesttun</p> <p>Tilrettelegge for utforsking og kjennskap til ulike yrker/transportmidler/familie/samfunn gjennom lek og bearbeiding</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna opplever trygg tilknytning, lek og tverrfaglige aktiviteter og blir kjent med barnehagens rutiner, inne og uteområde</p> <p>Barna deltar og får ansvar for ulike praktiske oppgaver i barnehagen, vi har ordensbarn</p> <p>Barna opplever å bli hørt og få påvirke egen hverdag, få reflektere rundt egne/andres følelser og handlinger – konsekvenser (Psykologisk førstehjelp)</p> <p>Barna blir kjent med barnehagens nærmiljø på turer gjennom lek, utforsking og tverrfaglige aktiviteter</p> <p>Barna erfarer bruk av kollektiv transport</p> <p>Barna deltar i aktiviteter for å lære om menneskerettigheter og barnekonvensjonen</p> <p>Barna gjennomfører jevnlig aktiviteter og registrerer for å ta vare på naturen, med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål 12.</p> <p>Skolegruppen besøker nærmiljøskolen(e)</p> <p>Barna gjør aktiviteter for å lære om bakgrunnen for Nasjonaldagen, og markerer den</p> <p>Barna gjør aktiviteter for å lære om den samiske kulturen og markerer Samenes dag</p> <p>Barna besøker bibliotek på nesttun</p> <p>Tilrettelegge for utforsking og kjennskap til ulike yrker/transportmidler/familie/samfunn gjennom lek og bearbeiding</p> <p>Barna reflekterer over likheter og forskjeller, og like muligheter (gutt/jente, nasjonalitet, religion)</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>

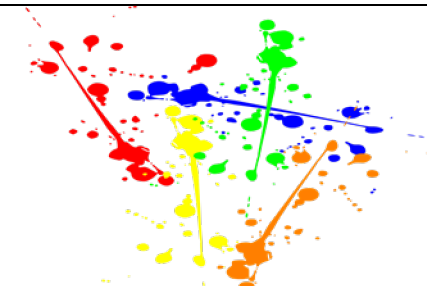
VOKSENROLLEN	<p>De voksne tilrettelegger for barnas trygge tilknytning og utforsking av inne- / uteområde og nærområdet</p> <p>De voksne tilrettelegger og motiverer for barnas deltagelse i barnehagens fellesskap og barnas opplevelse av at de er viktige for fellesskapet</p> <p>De voksne legger tilrette for at barna får kjennskap til bærekraftig utvikling(FNs bærekraftsmål 12) og et ønske om å ta vare på naturen</p> <p>De voksne må holde seg oppdatert om et samfunn i endring</p> <p>De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett (bussruter/åpningstider/ dager å markere o.s.v.)</p>	
---------------------	--	---

MÅL: NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Aktiviteter knyttet opp til dette fagområdet skal gi barna innsikt i det demokratiske samfunnet vi er en del av.

Alle barn skal oppleve seg som en viktig del av fellesskapet, og erfare at en selv og alle andre barn får mulighet til å kunne bidra ut ifra sine premisser.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	<p>Barna får erfare bruk av alle sansene gjennom kreative opplevelser</p> <p>Barna får mulighet til å uttrykke seg på kreative måter, som for eksempel gjennom billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, design.</p> <p>Barna får mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom materialer til gjenbruk eller fra naturen</p> <p>Barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk</p> <p>Barna får mulighet til å lage gaver og pynt</p> <p>Dra på utfukt for en kunstnerisk opplevelse</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna får erfare bruk av alle sansene gjennom kreative opplevelser</p> <p>Barna får mulighet til å uttrykke seg på kreative måter, som for eksempel gjennom billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, og design.</p> <p>Barna får mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom materialer til gjenbruk eller fra naturen</p> <p>Barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk</p> <p>Lage gaver og pynt, delta i å lage utstilling av egen kunst for foreldre</p> <p>Barna har lucia frokost med sang for foreldre</p> <p>Barna deltar under planlegging, øving, og gjennomføring av sommer- og juleshow ut ifra interesse</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna får erfare bruk av alle sansene gjennom kreative opplevelser</p> <p>Barna får mulighet til å uttrykke seg på kreative måter, som for eksempel gjennom billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, og design.</p> <p>Barna får mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom materialer til gjenbruk eller fra naturen</p> <p>Barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk</p> <p>Barna får skape gaver, pynt og kunst- og tilrettelegge for barnas egen utstilling</p> <p>Arrangere karneval</p> <p>Planlegge og gjennomføre utfukt for kunstneriske opplevelse, bearbeide og evaluere etterpå</p> <p>Oppdage statuer/kunst/kultur i nærmiljøet</p> <p>Barna har lucia frokost med sang for foreldre</p> <p>Barna planlegger, øver og lager, og gjennomfører sommer- og juleshow for foreldre</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>
VOKSENROLLEN	<p>De voksne tar utgangspunkt i barnas interesser og utforskning for å tilrettelegge for kreative opplevelser</p> <p>De voksne tilrettelegger for barnas egne kreative uttrykk gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter både inne, ute og i naturen</p> <p>De voksne tilrettelegger for barnas deltagelse i felles kultur – og kunstopplevelser</p> <p>De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. ta bilder, fremkalle bilder, og søke informasjon på nett.</p>		
<p style="text-align: center;">MÅL: KUNST; KULTUR OG KREATIVITET</p> <p style="text-align: center;">Aktiviteter knyttet opp til dette fagområdet skal gi barna mulighet for å utforske og utvikle ulike uttrykksmåter, kreativitet og skaperglede.</p> <p style="text-align: center;">Barnas deltagelse i aktivitetene under dette fagområdet skal bidra til å fremme barnets psykiske helse, barnas egen kultur og tilhørighet, og berike barnas lek og fellesskap.</p>			

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
ANTALL, ROM OG FORM	<p>Barna oppdager, leker og undrer seg over tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på</p> <p>Barna får erfaring med å sortere, oppdage form og størrelse gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter inne, ute og i naturen</p> <p>Barna deltar under rydding og sortering av leker etter bruk</p> <p>Telling, konstruksjonslek, farger, former, størrelser brukes i samlinger, under lek og oppdages i naturen</p> <p>Kropp og sanser brukes aktivt for å utvikle romfølelse</p> <p>Bruke bøker, sanger, regler og eventyr med matematiske begreper</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna oppdager, leker og undrer seg over tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på</p> <p>Barna får erfaring med å sortere, oppdage form og størrelse gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter inne, ute og i naturen</p> <p>Barna deltar under rydding og sortering av leker etter bruk</p> <p>Telling, konstruksjonslek, farger, former, størrelser brukes i samlinger, under lek og oppdages i naturen</p> <p>Kropp og sanser brukes aktivt for å utvikle romfølelse</p> <p>Bruke bøker, sanger, regler og eventyr med matematiske begreper</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna oppdager, leker og undrer seg over tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på</p> <p>Barna får erfaring med å sortere, oppdage form og størrelse gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter inne, ute og i naturen</p> <p>Barna deltar under rydding og sortering av leker etter bruk</p> <p>Telling, konstruksjonslek, farger, former, størrelser brukes i samlinger, lek og tverrfaglige aktiviteter</p> <p>Kropp og sanser brukes aktivt for å utvikle romfølelse</p> <p>Bruke bøker, sanger, regler og eventyr med matematiske begreper</p> <p>Barna blir ut ifra interesse kjent med tall, skrive tall, regne gjennom tilrettelagte skolegruppe-aktiviteter og tilgjengelig materiale under lek/friluftsliv</p> <p>Bruke IKT for å vekke nysgjerrighet og leke med oppgaver og begreper – problemløsning</p> <p>Bruker verktøy som «Mattekassen», konstruksjonslek, spill og puslespill og matlaging.</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>
VOKSENROLLEN	<p>De voksne tar utgangspunkt i barnas interesser og utforskning for å tilrettelegge for lek, utforskning og læring av matematiske begreper</p> <p>De voksne tilrettelegger for barnas egen utforskning og uttrykk av matematiske begreper gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter både inne, ute og i naturen</p> <p>De voksne tilrettelegger for barnas deltagelse i felles undring om matematiske begreper og problemløsning</p> <p>De voksne bruker litteratur/IKT, «Mattekassen», puslespill; konstruksjonslek og lignende for å stimulere barnas nysgjerrighet og læring om matematiske begreper</p> <p>De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. ta bilder, fremkalle bilder, og søke informasjon på nett.</p>		

MÅL: ANTALL, ROM OG FORM

Aktiviteter knyttet til dette fagområdet skal gi barna erfaringer med matematiske begreper for å kunne se sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Aktivitetene skal bidra til barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	<p>Barn benevner og deltar aktivt språklig, blir utfordret språklig i daglig samspill, lek, og tverrfaglige aktiviteter med andre barn og voksne</p> <p>Barn leker med sang og språklyder</p> <p>Barn bruker tilgjengelige bøker og deltar under høytlesing</p> <p>Barnet introduseres for begreper rundt sanser, omsorg, følelser, kropp, samspill og natur</p> <p>Ta bilde for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna bruker aktivt begreper, talking og språk i samspill og lek med andre barn og voksne</p> <p>Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor kropp, helse, følelser og samspill</p> <p>Barna får utvidet forståelse av begreper om natur og naturvern, vekster, dyr, insekter, vær og friluftsliv</p> <p>Barn deltar i samlinger og tverrfaglige aktiviteter med variert utvalg av sang, rim og regler, tekster, høytlesing og drama.</p> <p>Barn leker med språk, rim, rytme, lyder, regler og tekst – skaper sine egne uttrykk og historier</p> <p>Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor ulike tverrfaglige aktiviteter og lek</p> <p>Barna snakker om og blir mer bevisst sammenhenger mellom følelser, handlinger og konsekvenser</p> <p>Barna øver felles på sanger til Luciafrokost hvor foreldrene er invitert</p> <p>Barn deltar etter interesse under planlegging, øving og gjennomføring av sommer- og juleshow for foreldre – med bearbeiding etterpå</p> <p>Ta bilde for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna bruker aktivt begreper, talking og språk i samspill og lek med andre barn og voksne</p> <p>Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor kropp, helse, følelser og samspill</p> <p>Barna får utvidet forståelse av begreper om natur og naturvern, vekster, dyr, insekter, årstid, vær, registrering/kategorisering og friluftsliv</p> <p>Barn bruker aktivt tilgjengelige litteratur og søker informasjon på nettbrett/pc</p> <p>Barn deltar i samlinger og tverrfaglige aktiviteter med variert utvalg av sang, rim og regler, tekster, høytlesing og drama.</p> <p>Barn leker med språk, rim, rytme, lyder, regler og tekst – skaper sine egne uttrykk og historier</p> <p>Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor ulike tverrfaglige aktiviteter og lek</p> <p>Barna snakker om og er bevisst sammenhenger mellom følelser, handlinger og konsekvenser</p> <p>Barna tar plass i samling/ samspill og sier sin mening og snakker om erfaringer</p> <p>Barna øver felles på sanger til Luciafrokost hvor foreldrene er invitert</p> <p>Barna på Sol/skolegruppen planlegger og øver på sanger og tekst/skuespill, og gjennomfører sommer- og juleshow for foreldre - mulighet for bearbeiding/lek i etterkant</p> <p>Barna blir ut ifra interesse kjent med bokstaver, skrive bokstaver/ord/setninger og lage tekst gjennom tilrettelagte skolegruppe-aktiviteter og tilgjengelig materiale under lek</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>
VOKSENROLLEN	<p>De voksne ivaretar trygg tilknytning barn- voksen, bruker aktivt benevning, begreper og talking av barnets kroppsspråk i omsorgssituasjoner, lek, samling og ulike tverrfaglige aktiviteter.</p> <p>De voksne bruker konkrete som støtte under aktiviteter med for eksempel sang og fortellinger sammen med de yngste</p> <p>De voksne bruker sang, litteratur, rim og regler, høytlesning, tekst for å stimulere barnas språkforståelse, ordforråd og egen lek med ord/lyder</p> <p>De voksne tilrettelegger ut ifra alder for øving av forståelse og refleksjoner rundt begreper som sanser, omsorg, kropp, helse, følelser og samspill</p> <p>De voksne tilrettelegger for skolebarnas skrive- og leseforberedende aktiviteter og kunnskapssøking via nett/data/bøker.</p> <p>Voksne evaluerer barnas språk og språkforståelse gjennom «TRAS» ut ifra tillatelse og etter behov eller ønske</p>		

MÅL: KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Aktiviteter knyttet til dette fagområdet skal bidra til at alle barn utforsker og utvikler sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 - 2 år	3 - 4 år	5 - 6 år SKOLEGRUPPE
KROPP, BEVEGELSE OG HELSE	<p>Delta i sang med bevegelse</p> <p>Benevne og erfare kropp, sanser og følelser</p> <p>Gode rutiner rundt hygiene, også håndvask</p> <p>Tilbud om sunn mat i barnehagen, øver på å drikke/smøre selv</p> <p>Finne garderobeplass, og øve på å kle på/ta av klær selv</p> <p>Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter på lekeplass eller nærmiljø hver dag</p> <p>Spontane og planlagte turer i nærmiljøet/byen</p> <p>Delta under spising, utfoldelse, lek og læring i naturen</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Samlinger/tverrfaglige aktiviteter og prosjekter om kropp og helse</p> <p>Finne garderobeplass, og øve på å kle på/av selv,</p> <p>Ordforråd og erfaringer med kropp, sanser og følelser (Psykologisk førstehjelp/litteratur) og kunne ha samtaler om dette</p> <p>Gode rutiner rundt hygiene, også håndvask</p> <p>Tilbud om sunn mat i bhg, drikke/smøre selv-bidra i matlaging</p> <p>Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter på lekeplass eller nærmiljø hver da</p> <p>Barna deltar i matlaging etter interesse</p> <p>Spontane og planlagte turer i nærmiljøet/byen</p> <p>Delta under spising, utfoldelse, lek og læring i ulendt terreng i naturen</p> <p>Aktivitetsleker i skogen og ballspill på fotballbanen</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Samlinger/tverrfaglige aktiviteter og prosjekter om kropp og helse</p> <p>Finne garderobeplass, finne klær for rett vær og kle på/av selv</p> <p>Bevissthet om egen kropp, sanser og følelser (Psykologisk førstehjelp/litteratur), og kunne reflektere rundt dette</p> <p>Gode rutiner rundt hygiene, også håndvask</p> <p>Ordensbarn</p> <p>Tilbud om sunn mat i barnehagen, drikke/smøre selv, kan følge oppskrift</p> <p>Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter på lekeplass eller nærmiljø hver dag</p> <p>Barna deltar i planlegging, matlaging og servering/hygiene av fredagslunsj</p> <p>Spontane og planlagte turer i nærmiljøet/byen</p> <p>Delta under spising, utfoldelse, lek og læring i ulendt terreng i naturen</p> <p>Aktivitetsleker i skogen og ballspill på fotballbanen</p> <p>Besøk på ett av Bergens syv fjell</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>

VOKSENROLLEN

De voksne tilrettelegger for gode leke- og naturopplevelser og læring ut ifra behov og interesser året rundt

De voksne skal introdusere strategier til barn med utfordringer som gjør det mulig for dem å delta i friluftsliv, lek og læring på lik linje som jevngamle.

De voksne tilrettelegger for tverrfaglige opplevelser som stimulerer barnas helse, fysisk bevegelse og kjennskap til egen kropp

De voksne tilrettelegger for barnas kunnskap om sunn mat, deres tilberedning og deltagelse under sunne måltider bl.a. gjennom «Matjungelen.no».

De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. kikkert, ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett

MÅL: KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

Dette fagområdet skal bidra til at barna opplever glede ved bevegelse og får forståelse og kunnskap om hvordan de kan ta vare på egen helse, utvikle bevissthet om egne og andres grenser, og få utvikle egen kroppsbeherskelse og motorikk.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	<p>Introdusere høytidene jul, påske, 17. mai gjennom tverrfaglige aktiviteter</p> <p>Introdusering av fortellinger/sanger/tradisjoner/verdier som er representert i barnegruppene</p> <p>Bli kjent med mangfold i hvordan familier kan være</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna blir kjent med høytidene jul, påske, 17. mai og andre høytider som er representert i barnehagen gjennom tverrfaglige aktiviteter</p> <p>Barna blir kjent med fortellinger/sanger/tradisjoner/verdier som er representert i barnegruppene</p> <p>Bli kjent med mangfold i hvordan familier kan være</p> <p>Sol går lucia-tog</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>	<p>Barna blir kjent med høytidene jul, påske, 17. mai og andre høytider som er representert i barnehagen gjennom tverrfaglige aktiviteter</p> <p>Barna blir kjent med fortellinger/sanger/tradisjoner/verdier og geografisk sted som er representert i barnegruppen</p> <p>Bli kjent med mangfold i hvordan familier kan være</p> <p>Delta i refleksjoner rundt religion, religiøse uttrykk, kulturelle uttrykk, etikk, livssyn og eksistensielle temaer</p> <p>Sol går lucia-tog</p> <p>Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon</p>
VOKSENROLLEN	<p>Gi rom for samtaler og samlinger hvor barna kan få snakke sammen, komme med erfaringer og tanker om religion og religiøse uttrykk, kulturelle uttrykk, etikk, livssyn og eksistensielle temaer.</p> <p>Aktivt fremme inkludering, toleranse og respekt for ulikheter</p> <p>Tilrettelegge for tverrfaglige aktiviteter og lek for fellesskapet i barnehage og nærmiljø</p> <p>Tilrettelegge for samtaler rundt verdikonflikter i hverdagen, reflektere over verdiprioriteringer og holdninger med barna</p> <p>De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. kikkert, ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett</p> <p>Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen</p>		

MÅL: ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Dette fagområdet skal bidra til at barna får kjennskap og erfaringer med ulike høytider og utvikle forståelse og respekt for ulikheter i hvordan man kan forstå verden på og hvordan vi lever sammen.

OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Det er viktig at barna får en god og trygg start som legger grunnlaget for en god tilknytning som frigjør barna til å utforske miljøet og delta i lek med andre barn og voksne. Vi bruker «Circle of security» / «Trygghets sirkelen» som metode for å gi trygghet under tilvenningen og generelt i barnehagens hverdagsliv. Modellen er basert på at den voksne analyserer og tolker barnets behov og følelser, og ut ifra dette gir en utviklings-støttende omsorg. Alle nye barn får en kontaktperson som skal tilrettelegge for at barnet gradvis blir trygg, trives, deltar i lek og samspill, og får venner. Av og til velger det nye barnet ut en annen voksen som det liker godt, og vi tilrettelegger så langt det går ut ifra dette. Kontaktpersonen vil også fungere som kontaktperson for barnets foreldre, og samarbeide om en best mulig hverdag for barnet.

Vi tilrettelegger for en tilvenningssamtale i løpet av de tre første ukene hvis dette er ønskelig.

Foreldrene kjenner barnet best, og en god dialog og deling av informasjon mellom hjem og barnehage er viktig for barnas trygghet og trivsel. Vi anbefaler en tilvenning over tre dager med påfølgende kortere dager, hvor barnet gradvis er mer i barnehagen uten foreldrene, hvor barnet gradvis bli mer kjent og trygg i barnehagen. Vår erfaring tilsier at barnet får god oversikt over en ny hverdag i løpet av tre uker, og viser mer av sin personlighet da.

GRUPPE MÅNE – GRUPPE SOL

Vi er en liten barnehage hvor alle barn og voksne blir kjent over tid. Det er fordi barnegruppene tilbringer deler av dagen sammen. Når vi observerer at Måne- barn søker mot barn på Sol, får de komme på besøk og gjerne delta på Turdag (er). Dette bidrar til å gjøre overgangen til en ny gruppe lettere. Barna blir gradvis kjent med alle barna og alle voksne. Når en overgang til ny en ny gruppe skal skje, har vi en samling hvor vi snakker om hva det vil si å gå over til ny gruppe, og så følger barnets kontaktperson barnet over til ny gruppe hvor barnet blir møtt av en ny kontaktperson. Den nye kontaktpersonen ønsker velkommen, og følger barnet spesielt opp i forhold til omsorg, trygghet og utforskning og deltakelse i lek med andre barn og voksne.

Etter 4-6 uker er det mulighet for samarbeidssamtale mellom foreldre og kontaktperson, hvor man snakker om endringene i hverdagen og barnets trivsel og lek med andre barn.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

MÅL	<p>Barna møtes av lyttende og trygge voksne som ivaretar barnas lærelyst og tro på egne evner. Barnet opplever overgang fra barnehage til skole som trygg og forutsigbar.</p>
METODE	<p>Barna får øve seg på selvhjelpsoppgaver (på – og avkledning, stell og hygiene, lage mat selv og så videre) Barna får økende ansvar og frihet/privilegier Barnas hverdag, lek og samlinger gir mulighet for å sette ord på meninger, følelser, ta plass, og bli bevisst egne og andres grenser Barna får jevnlig erfaring og øving i skoleforberedende oppgaver gjennom lek, spill, matlaging, skriveoppgaver, formingsoppgaver, forsøk, og gjennom ulike aktiviteter i skog/nærmiljø. Barna får erfaring i å «ta plass» gjennom deltagelse i samlinger, øve på og gjennomføre jule- og sommershow Barna får besøke skolen før oppstart hvis det er mulig, og vi har besøk fra barn som har startet på skolen ved mulighet. Barna deltar på en overnattingstur sammen med skolegruppen I barnehagen markeres overgang fra skolegruppebarn til skolebarn med utdeling av diplom og medalje Avslutning av barnehagetiden markeres ved å gi barnet et lite fotohefte av tiden i barnehagen Ta bilde for bearbeiding og dokumentasjon Se også under ulike fagområder hva vi jobber med ellers for skolegruppen</p>
VOKSENROLLE	<p>Vedlikeholde at alle barn har god kontakt med voksne Voksne gir barna mulighet til å øve på å sette ord på egne meninger/følelser/refleksjoner og stå foran andre – «Ta plass» Voksne ivaretar barnas undring og lærelyst gjennom å være med forskende og legge til rette for ulike læringsmuligheter under utforskning, forsøk og lek Voksne legger til rette for at barna får bli kjent med skolen og hvordan det er å gå på skolen – samarbeider med skolen så langt som mulig om oppstart Voksne legger til rette for fellesskap og en god avslutning på barnehagetiden</p>

PERIODEPLAN 2024-2025

Dette er en oversikt over tradisjoner og planlagte aktiviteter for dette barnehageåret. Det som er styrende for de pedagogiske aktivitetene utenom dette er barnas medvirkning i forhold til vårt tverrfaglige arbeid med de ulike fagområdene og lek.

<p>AUGUST - SEPTEMBER - OKTOBER</p> <p>TILVENNING OG OVERGANGER FRILUFTSLIV KARNEVAL SOL: BARNEKONVENSJONEN/MARKERING FN-DAGEN (24/10)</p>	<p>NOVEMBER - DESEMBER</p> <p>FRILUFTSLIV BRANN - OG FØRSTEHJELP JULEFORBEREDELSE SOL: FORBEREDELSE JULEAVSLUTNING OG JULESHOW</p>
<p>JANUAR - FEBRUAR - MARS</p> <p>FRILUFTSLIV PÅSKE SAMENES DAG (6/2) KARNEVAL BRANN - OG FØRSTEHJELP</p>	<p>APRIL - MAI - JUNI</p> <p>FRILUFTSLIV MANGFOLD GRUNNLOVSDAGEN SOL: FORBEREDELSE SOMMERSHOW OVERNATNING OG AVSLUTNING SKOLEGRUPPEN</p>

DOKUMENTASJON OG VURDERING 2024-2025

Barnehagens pedagogiske aktiviteter vil dokumenteres via bilder og tekst på "Messenger" i lukket foreldregruppe, og gjennom oppslag/utstillinger i barnehagen gjennom kreative aktiviteter.

I perioden 2023 – 2024 skulle vi vurdere hvordan vi voksne tilrettela for lek på barnas uteplass. Vår vurdering er at uteplassen er lite innbydende til lek, og at flere barn blir avhengig av at voksne må finne frem materialer til deres lek. Vi voksne trenger å fornye kunnskapen vår om lek (også fordi vi har flere nye voksne som ikke deltok under prosjektet om lek i 2016-2019), og da spesielt om hvordan vi kan utforme lekeplassen slik at den inviterer til lek. I løpet av høsten 2024 vil vi øke vår kompetanse om lek, og vi vil spesielt jobbe for en mer lekeinviterende uteplass.

I perioden 2024– 2025 vil vi på bakgrunn av våre observasjoner og egne erfaringer ha følgende vurderingsområde:

«Hvordan tilrettelegger vi voksne for barnas lek på lekeplassen?»

Refleksjonene skal ta utgangspunkt i observasjoner, barnesamtaler, rammeplan for barnehage og årsplanen. Resultatet av vurderingsarbeidet jobbes med og følges opp i personalgruppen og gir utgangspunkt for videre arbeid og pedagogiske aktiviteter.

August	Åpner etter sommerstenging Planleggingsdag - barnehagen stengt	Mandag 29/7-24 Onsdag 14/8-24
September	SOL/MÅNE mulighet for foreldre til nye barn å ha utviklingssamtale	Etter avtale
Oktober	SOL : Felles møte for foreldre til SKOLESTARTERE med pedagogisk leder Foreldrerådsmøte Planleggingsdag - barnehagen stengt	Etter avtale Onsdag 16/10-24 Torsdag 31/10-24
November	Planleggingsdag - barnehagen stengt Foreldremøte	Fredag 1/11-24 Onsdag 20/11-24
Desember	Juleavslutning med foreldre Juleferie	Torsdag 19/12-24 Mandag 23/12-24 kl. 12:00 t.o.m. Tirsdag 31/12-24
Januar	Juleferie Planleggingsdag - barnehagen stengt	Onsdag 1/1-25 Fredag 31/1-25
Mars	Møte Samarbeidsutvalget/SU	Etter avtale
April	Påskeferie MÅNE :/ SOL Samarbeidssamtale for foreldre til enkeltbarn med kontaktperson ved behov	Mandag 14/4 tom mandag 21/4-25 Etter avtale
Mai	Arbeiderenes dag Planleggingsdag Kr. Himmelfartsdag MÅNE :/ SOL Samarbeidssamtale for foreldre til enkeltbarn med kontaktperson ved behov	Torsdag 1/5-25 Fredag 2/5-25 Torsdag 29/5-24
Juni	2. pinsedag Møte Samarbeidsutvalget/SU Sommerfest med foreldre	Mandag 9/6 Onsdag 12/6-25 Onsdag 18/6-25
Juli	Sommerstengt	Mandag 7/7 tom 31/7-25(og fredag 1/8-25)